

Eiropas Sociālā fonda līdzfinansēts projekts *Profesionālās izglītības programmas "Datorsistēmas" un "Programmēšana" uzlabošana atbilstoši darba tirgus prasībām*, līgums Nr. 2005/0240/VPD1/ESF/PIAA/04/APK/3.2.1/0010/0098

Projekta īstenošanas apkopojums.

Projekta īstenošanas laiks:

01.11.2005.-31.08.2008. (34 mēneši)

Projekta īstenošanas vieta:

Rīgas Tehniskās koledžas profesionālā vidusskola, Rīgā, Braslas ielā-16.

Projekta īstenošanā:

Rīgas Tehniskās koledžas Informāciju tehnoloģiju un telekomunikāciju katedras pedagogi, u.c. darbinieki.

Projekta mērķis:

Projekts bija izstrādāts ar mērķi veicināt cilvēkresursu attīstību un nodarbinātību ekonomikai svarīgā nozarē- informāciju tehnoloģijās, uzlabojot audzēkņu sagatavošanu RTK profesionālās vidusskolas izglītības programmās *Datorsistēmas* un *Programmēšana*, pilnveidojot profesionālo mācību priekšmetu programmas, uzņemšanas nosacījumus un mācību aprīkojumu, izstrādājot atbilstošus metodiskos materiālus.

Projekta tiešā mērķauditorija:

Rīgas Tehniskās koledžas profesionālās vidusskolas izglītības programmu *Programmēšana* un *Datorsistēmas* audzēkņi.

Projektā netieši iesaistītā mērķauditorija:

- 1) Darba devēji, kuri nodrošina izglītojamiem prakses vietas un piedalās izglītības programmas kvalitātes novērtēšanā caur izglītojamo profesionālo sagatavotību .
- 2) Vispārējās izglītības iestāžu skolēni, kuri vēlas uzzināt vai mācīties (reflektanti, interesenti) tehniskajās specialitātēs, tai skaitā, tajās ko piedāvā RTK izglītības programmā *Datorsistēmas* un *Programmēšana*. Iesaistīti projektā caur citiem profesionālās konsultēšanas un informācijas pasākumiem, piemēram, Informācijas dienā koledžā, izstādē „Skola”, atvērto durvju dienās, gūstot informāciju RTK mājas lapā, konsultējoties informācijas centrā u.c. vai uzņemšanas procesā;
- 3) Citi pedagogiskie darbinieki, kuri līdzdarbojas projekta realizācijā (piemēram, RTK un IT katedras metodiķi, bibliotekāri) un citu mācību iestāžu pedagogiskie darbinieki , kuri netieši iesaistās projektā caur informācijas apriti dažādos informācijas pasākumos, visvairāk tie ir skolu metodiķi un bibliotekāri, kuri informāciju iegūst dažādos informāciju pasākumos, kuros piedalās arī RTK IT katedra, piemēram, izstādē „Skola”, informācijas dienā koledžā u.c., un nodod to tālāk skolēniem citās mācību iestādēs.
- 4) Profesionālās izglītības iestādes pedagogi, kuri ir RTK personāls un tieši piedalās projekta īstenošanā vai netieši tiek tajā iesaistīti, kā programmas *Datorsistēmas* un *Programmēšana* realizētāji;
- 5) Vispārējās izglītības iestādes pedagogi, sadarbības partnera-pamatskolas pedagogi, kuri piedalās projekta aktivitāšu īstenošanā, kā arī tie pedagogi, kas netieši iesaistīti informācijas apritē caur dažādiem informācijas pasākumiem kā tālākie informācijas izplatītāji tiešajai mērķauditorijai (skolēniem).
- 6) Akadēmiskais personāls, kurš ir RTK personāls un tiek tajā iesaistīts caur projekta īstenošanu, piemēram, mācību programmu saskaņošanā, informācijas aprites nodrošināšanā u.c.;
- 7) Daudz bērnu ģimeņu un citu ģimeņu vecāki, kuri palīdz bērniem izvēlēties profesionālās orientācijas nozari un netieši iesaistās profesionālās izvēles procesā caur informācijas pasākumiem vai RTK audzēkņu vecāki, kuri piedalās bērnu izglītības procesā.

Īss projekta aktivitāšu apraksts:

Projekta ietvaros bija paredzēts veikt atsevišķu profesionālās izglītības programmu *Datorsistēmas un Programmēšana* īstenošanas posmu uzlabošanu, lai sekmētu kvalitatīvu mācību procesu, un no tā izrietēja dažādas aktivitātes, kas saistītas ar to realizāciju:

- I Izglītības programmas pirms realizācijas posms, ietver aktivitāšu kopumu, kurš nodrošina reflektantu atlasī Datorsistēmu un Programmēšanas programmu izglītojamo kontingentam:
 - 1) Informācijas sniegšanu un izplatīšanu interesentiem un reflektantiem pareizas profesionālās izvēles veikšanai un datorzinātņu profesionālās specifikas atklāšanai;
 - 2) Piemērotāko reflektantu atlasī konkursa kārtībā un ar to saistīto sagatavošanos (testu un uzdevumu izstrādi, vērtēšanas kritēriju izstrādi).
- II Izglītības programmas realizācijas posms, ietver visas aktivitātes, kuras saistītas ar tiešo procesa īstenošanas nodrošinājumu. t.i.:
 - 1) Mācību plāna sastādīšanu, izmantojot loģiskās secības principu, kurš sākas kā pamatskolas informātikas kursa turpinājums un beidzās ar kvalifikācijas iegūšanas posmu.
 - 2) Mācību priekšmetu un praktisko mācību programmu saturisku pilnveidošanu novecojušām programmām, kura nodrošina mācību plāna izpildi.
 - 3) Mācību –metodiskā materiāla uzlabošanu, kura nodrošina kvalitatīvu mācību priekšmetu un praktisko mācību programmu izpildi.
 - 4) Mācību aprīkojuma uzlabošanu, kura ir īpaši nozīmīga IT speciālistu prasmju un iemaņu veidošanā un nodrošina kvalitatīvu mācību un praktisko darbu norises procesu.
 - 5) Izglītības programmas akreditāciju, kura rada iespēju izglītojamiem saņemt valstiski atzītu izglītības dokumentu par apgūto izglītības programmu, kuras rezultātā piešķir noteiktu kvalifikāciju..
- III Izglītības programmas īstenošanas noslēguma posms- izglītojamo novērtēšana par apgūto izglītības programmu un kvalifikācijas iegūšana, atbilstoši noteiktām profesijas prasībām (saistībā ar Profesijas standartu), ietver aktivitātes, kuras saistīta ar izglītojamo kvalifikācijas iegūšanas nodrošinājumu.
- IV Novērtējuma posms- ļoti svarīgs posms pētījumu un prognožu veikšanai, klientu (izglītojamo) un darba devēju apmierinātības novērtēšanai, u.c. analīzes veikšanai. Ietver divus veidus un ar to saistītās aktivitātes: iekšējais novērtējums un ārējais novērtējums .

Projekta laikā izstrādātie materiāli :

1. Izstrādāti reflektantu (ar pamatzglītību) iestājpārbaudījumu uzdevumi un vērtēšanas kritēriji, kuri tiek izmantoti reflektantu atlasei konkursa kārtībā uz Datorsistēmu tehniku un Programmēšanas tehniku specialitātēm. Materiāli ir konfidenciāli, nav paredzēti publiskošanai.
2. Izstrādāti metodiskie komplekti, sekojošos mācību priekšmetos un praksēs: Lietišķā informātika; Programmēšanas valodas; Datorizētā lietvedība; Biroja darba automatizācija; Lietišķās programmas; Datorsistēmas uzbūve un komplektācija; Datoru ekspluatācija un apkope; Datortehnika; Operētājsistēmas; Datu bāzes; Datortīkli; Datortīklu administrēšana; Jaunākās tehnoloģijas; Interneta pamati; WEB; Telekomunikāciju sistēmas; Programmēšanas tehnoloģijas; Biznesa procesa vadības modeļi; Praktiskās mācības - Programmēšana; Praktiskās mācības –Lietišķās programmas.
 - Metodiskie komplekti satur mācību priekšmeta tēmu un darbu kopsavilkumu, programmu, praktiskos darbus, zināšanu pārbaudes darbus, pastāvīgos darbus un zināšanu vērtēšanas kritērijus (kopsavilkums pielikumā);
 - Metodiskie komplekti tiek izmantoti Datorsistēmu tehniku un Programmēšanas tehniku izglītības procesā mācību stundu laikā un praksēs.
 - Materiāli ir pieejami elektroniskā formātā:
 - ✓ pilnā komplektācijā ITK katedrā pie izglītības metodiķa; kā arī pie attiecīgā IT mācību priekšmeta pedagoga;
 - ✓ izlases komplektācijā (bez zināšanu pārbaudes darbiem) RTK bibliotēkā;

3. Izstrādāti kvalifikācijas eksāmena jautājumi un kritēriji, kuri tika izmantoti Datorsistēmu tehniķu un Programmēšanas tehniķu specialitātēm kvalifikācijas iegūšanai. Materiāli ir konfidenciāli, nav paredzēti publiskošanai.
4. Izstrādāti informējoši-reklamējošie materiāli par Datorsistēmas tehniķa un Programmēšanas tehniķa specialitātēm. Publiski pieejami materiāli, kuri tika izmantoti dažādos informācijas pasākumos, piemēram, izstādē „Skola”, informācijas pasākumos RTK, sadarbības partnera skolā, kā arī brīvi pieejami visiem interesentiem RTK ITK katedras informācijas standā.

Projekta sadarbības partneris un tā līdzdalība:

Projektā piedalījās sadarbības skola Mežciema pamatskola, kuras pārstāvis direktora vietnieks informātikas jautājumos nodrošināja sadarbību sekojošās aktivitātēs:

1. *Mācību programmu satura informātikā salīdzināšana un ieteikumu izstrāde secīga turpinājuma nodrošināšanai no vispārējās izglītības-pamatskolas mācību programmas informātikā uz profesionālās vidusskolas mācību programmu informātikā Izglītības programmā Datorsistēmas.*
 - ✓ Sadarbības partnera pārstāvis darba grupā veica pamatskolas standarta izskaidrojumu saistībā ar skolēnu zināšanām, prasmēm un kompetencēm informātikā, kā arī iepazīstināja RTK kolēģus ar mācību priekšmeta sistemātiku pamatskolā.
2. *Piedalīšanās informējoši-konsultējošos pasākumos caur citiem RTK informācijas pasākumiem.*
 - ✓ Sadarbības partnera pārstāvis nodrošināja informatīvā darba veikšanu Mežciema pamatskolā, iepazīstināja 7.-9. klašu audzēkņus ar RTK piedāvātajā izglītības iespējām.

Problēmas:

1. Tā kā šis bija viens no pirmajiem šāda veida projektiem mācību iestādē, tad ļoti lielas problēmas sagādāja pieredzes un informācijas trūkums, augstākstāvošo organizāciju nepietiekams atbalsts projekta sagatavošanas un sākuma ieviešanas posmā.
2. Pārāk lielā atbildība un darba apjoms tika novirzīts uz projekta administrācijas, it īpaši projekta vadītāja, pleciem. Ņemot vērā faktu, ka lielākā daļa projekta dalībnieku pēc izglītības ir pedagogi, un nav pietiekami izglītoti visās kompetencēs, kuras nepieciešamas projekta dokumentācijas un dažādu procedūru sagatavošanā, tad bija ļoti grūti veikt projekta administrēšanu, dažādu normatīvo aktu ievērošanu, procedūru sagatavošanu un veikšanu (vislielākās problēmas sagādāja iepirkumi).
3. Projekta sākuma laika nobīde un projekta īstenošanas termiņa samazināšana ietekmēja visu projekta būtību, jo mainījās aktivitāšu īstenošanas periodi, bija jāmaina finansējuma plāns, jāiesniedz projekta grozījumi. Līdz ar to tas ietekmēja visus sagatavotos dokumentus, radīja lielu papildus darbu dažādu dokumentu koriģēšanā. Vislielākās problēmas bija ar darbinieku algu plānotajām un reālajām izmaksām, jo projekta grozījumi tika apstiprināti pus gadu pēc projekta sākuma laika, kad visi darbu reglamentējošie dokumenti bija sagatavoti.
4. Jāsagatavo pārāk daudz dokumentācijas un dažādu pielikumu, lai apliecinātu projekta norisi.
5. Projekta pieteikuma sagatavošanas un projekta īstenošanas laiks bija gandrīz 4 gadi. Tādēļ problēmas sagādāja dažādi neparedzēti notikumi gan valstiskā mērogā, gan izglītības iestādē, kas neļāva daudz ko organizēt tā kā bija ieplānots, kā arī ietekmēja gala rezultātu. Piemēram, mainījās profesiju klasifikācija, līdz ar to mainījās izglītības programmu nosaukumi un projekta saturs; izglītības iestādē mainījās programmu akreditācijas termiņi līdz ar to mainījās aktivitāšu īstenošanas termiņi; mainījās katedru nosaukumi, līdz ar to tipogrāfiski izgatavotie informācijas materiāli vairs nebija korekti u.c.
6. Problēmas sagādāja arī cilvēciskais faktors. Projekta gaitā mainījās dalībnieku sastāvs, kas saistīts ar neparedzētām situācijām: nāvi, saslimšanu, darba maiņu. Kā arī dalībnieku lielā noslogotība pamatdarbā, jo visi projekta dalībnieki ir pedagogi un slodzes mainās pa mācību gadiem. Kā arī liela daļa ESF projektu tika īstenoti vienā laika periodā, līdz ar to cilvēki piedalījās vairākos projektos vienlaicīgi, kas, protams, ietekmē cilvēku fizioloģisko un garīgo spēju tikt ar visu galā un darbu kvalitāti.

Sasniegumi, ieguvumi:

1. Vislielākais ieguvums ir tas, ka ir izdevies sakārtot pedagogu metodisko bāzi, kas palīdz organizēt izglītības procesu, kā arī dod pozitīvu novērtējumu akreditācijā;
2. Iegūta pieredze šādu projektu īstenošanā.
3. Bijusi iespēja atjaunot un papildināt zināšanas, lasot un meklējot dažādus materiālus;
4. Iegūta motivācija un prakse turpmākajai pedagoģiskajai un metodiskajai darbībai;
5. Attīstītas sadarbības prasmes;
6. Iepazīti kolēģi;
7. Iegūta jauna pieredze grupu darbā;
8. Apzinātas savas spējas, zināšanas un kompetences; u.c.

Darba vērtējums:

Projekta īstenošanas kvalitāte tika novērtēta vairākos posmos:

- 1) Projekta īstenošanas un izstrādāto materiālu novērtēšanā piedalījās 3 neitrāli, projektā neiesaistīti, eksperti. Visi eksperti projektu atzina par izdevušos, un novērtēja kā paveiktu atbilstoši izvirzītajam mērķim, projekta misijai un sasniedzamajam rezultātam.
- 2) Tika veikta audzēkņu aptauja, kuras mērķis bija novērtēt ne tikai metodiskos materiālus, kurus pedagogs izmanto mācību procesā, bet arī paša pedagoga meistarību. Anketu rezultāti ir apkopotī un apskatāmi pie RTK ITK katedras metodiķa.
- 3) Projekta dalībnieki un sadarbības partneris veica pašanalīzi. Visi dalībnieki atzina, ka centušies darbu paveikt labi, atbilstoši savās spējām, zināšanām un prasmēm.

Secinājumi:

Projekta mērķis ir sasniegts. Materiāli sagatavoti atbilstoši projekta misijai un sasniedzamajam rezultātam. Projekts vērtējams kā paveikts, tomēr jāņem vērā fakts, ka IT nozare ļoti strauji attīstās, tādēļ arī nākotnē būs nepieciešams intensīvs darbs metodiskajā un izglītības procesā. Protams, ka iegūstot jaunu pieredzi un zināšanas vienmēr var vēlēties vēl labākus rezultātus.

Projekta vadītāja **Iveta Ulmane**, Rīgas Tehniskā koledža